

Podporno gradivo za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev Uvod v gradivo

Poročilo, pripravljeno v okviru projekta »Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest 2022–2026«

2025

Podporno gradivo za pedagoško-andragoško usposabljanje mentorjev

PRI PRIPRAVI POROČILA SO SODELOVALI:

Avtorji:

dr. Petra Štirn Janota (Zavod Petida), dr. Danijela Makovec Radovan (FF, Oddelek za pedagogiko in andragogiko), Maja Klančič (Srednja zdravstvena šola Ljubljana), Barbara Krajnc (Center za poslovno usposabljanje), Karmen Stolnik (Srednja šola za gostinstvo in turizem Radenci) in Darja Štirn (Zavod Petida), Darko Mali (Center RS za poklicno izobraževanje), mag. Tina Klarič (Center RS za poklicno izobraževanje)

Urednice:

dr. Petra Štirn Janota in dr. Danijela Makovec Radovan,
Teja Sever Žagar (tehnična urednica)

Metodološki pregled: Gradivo ni metodološko pregledano

Jezikovni pregled: Amidas d.o.o.

Center RS za poklicno izobraževanje
Ljubljana, 2025

Projekt »Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest« sofinancirata Republika Slovenija, Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, in Evropska unija – NextGenerationEU. Projekt se izvaja skladno z načrtom v okviru razvojnega področja »Pametna, trajnostna in vključujoča rast«, komponente Krepitev kompetenc, zlasti digitalnih in tistih, ki jih zahtevajo novi poklici in zeleni prehod (C3, K5), ukrepov: (1) reforme C – Modernizacija srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja vključno z vajeništvom, prenova višješolskih študijskih programov ter vzpostavitev digitalno podprtih učnih mest in (2) investicije G - Krepitev sodelovanja med izobraževalnim sistemom in trgom dela.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID 239594243
ISBN 978-961-7139-69-3 (PDF)

Uvod v gradivo

Ko smo leta 2020 prenavljali program usposabljanja mentorjev dijakom pri praktičnem usposabljanju z delom in študentom pri praktičnem izobraževanju, smo razmišljali, da bi bilo smiselno spremenjeno zasnovo novega programa pospremiti tudi **z gradivom namenjenim prvenstveno izvajalcem programa pedagoško-andragoškega usposabljanja mentorjev**.

Prenovljeni program zajema tri vsebinske sklope, (1.) *Komuniciranje in sodelovanje mladostnika*, (2.) *Kako podpreti podjetje pri izvedbi praktičnega usposabljanja?*, (3.) *Kako podpreti mladostnika pri učenju na delovnem mestu?*. Sklopi so postavljeni na način, da se že skozi naslove sklopov poudari pomen sodelovanja in pomen specifične podpore za podjetje, mentorja mladostnika ...

Pred vami je podporno gradivo, katerega vsebina se nanaša na opredeljeno vsebino in učne cilje prenovljenega programa, prav tako pa nagovarja tudi k premišljevanju o tem, katere kompetence je pomembno, da mentorji razvijejo, katera znanja, izkušnje in veščine še potrebujejo za spremljanje, spodbujanje, svetovanje, načrtovanje, organiziranje in ustvarjanje dobrih pogojev za učenje in izobraževanje mentoriranca na delovnem mestu.

Gradivo je po vzoru programa usposabljanja mentorjev sestavljeno iz treh vsebinskih sklopov. Vsak sklop pričnemo s kratko napovedjo vsebine sklopa in z napovedjo aktualnih vprašanj, s katerim izostrimo in konkretiziramo pomen teme tako za mentorja kot za mentoriranca. Sklopi so razdeljeni v poglavja in podpoglavja, ki prav tako sledijo vsebini programa. Poglavje se zaključi s predlogi vprašanj za priklic oziroma preverjanje razumevanja vsebine in predlogi za dodatno branje z namenom poglobljanja teme.

Posebnost gradiva so uvodi v teorijo imenovani *premišljevanje o osebnih izkušnjah*. Z njimi smo želeli bralce gradiva spodbuditi, da skozi premišljevanje o svojih osebnih izkušnjah aktualizirajo teme posameznega poglavja, konkretizirajo morebitne izzive, težave, potrebe, se zavedó različnih perspektiv, ki jih zavzemata mentor in mentoriranec. Zato je ta del zapisan v prvi osebi ednine.

Z namenom, da bi bilo gradivo čim bolj zanimivo in 'oprijemljivo' za bralce, smo ga obogatili z zbirom primerov iz prakse v obliki anekdotskih zapisov, skozi katere so predstavljeni pogledi mladostnikov, mentorjev ali organizatorjev PUD o določeni temi oziroma problematiki s katero se srečujejo pri organizaciji, poučevanju ali učenju na delovnem mestu. Podlaga za predstavljene primere so bili intervjuji, ki smo jih v ta namen

izvedli z omenjenimi deležniki. Primeri so smiselno umeščeni v posebnih okvirčkih, skozi vsebino posameznih poglavij.

Druga zanimivost so ilustracije striparja Izarja Lunačka, ki s svojo malce hudomušno podobo nagovarjajo bralca, angažirajo njegovo doživljanje in razumevanje predstavljene teme in smiselno vizualno dopolnjujejo vsebino priročnika.

Celotno gradivo, ki je nastalo je vsebinsko bogato in posledično tudi obsežno, zato smo ga razdelili na več dokumentov. Vsak vsebinski sklop je sedaj dostopen kot samostojen dokument, s čimer smo želeli povečati preglednost besedila in bralcem zagotoviti boljšo bralno izkušnjo.

In še opomba. V gradivu smo uporabljali različne tîrmine – mladostnik, dijak, vajenec, študent. Osnovni uporabljeni termin je mladostnik, ki glede na opredelitev povezano z razvojnim obdobjem zajema tako dijaka, vajenca kot študenta, v primeru, ko pa je bilo potrebo zaradi specifičnih ciljev besedila definirati vlogo mladostnika kot dijaka, vajenca ali študenta, uporabili slednje tîrmine. V vseh primerih pa smo uporabljali moško obliko, pri čemer mislimo tako na mladostnice kot mladostnike, dijake in dijakinje, študentke in študente.

